

[Axel Dam.]

i Stand — det vidste det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft vel meget godt —, da det jo netop er Visheden om, at Forslaget ikke vilde blive vedtaget af Rigsdagen, der er Motivet til nu at kræve Folkeafstemning om det. Eller har det ærede Medlem først opdaget dette nu, da det gælder hans eget Forslag? Det er ikke mig, det er hans egne Ord, der stempler dette som en uværdig Maade at bringe Forslag frem paa.

Forslagsstillerne mener, at Spørgsmaal er enkelt og klart stillet, saa enkelt, at det maa være let at besvare med et klart Ja eller Nej. Heri er jeg ikke enig. Det er kun let at besvare for dem, der lader Svaret diktere af Følelsesmotiver, Stemninger og instinktive Impulser enten i Retning af Hævnlyst eller af Medlidenhed og Humanitet, men saare vanskeligt at svare paa, hvis Svaret skal begrundes objektivt, saa man kan med Rette nære Betænelighed med Hensyn til Flertallets Modenhed til at afgøre saadanne Spørgsmaal. Dog mener jeg, at disse Betæneligheder maa strande paa Umuligheden af at appellere Afgørelsen til nogen højere Lovgivningsmagt end Folket selv. Folkets Retsbevidsthed er ganske vist ikke nogen ufejlbarlig Dommer, det viser bl. a. dens Foranderlighed med skiftende Kulturstadier; men enhver Lov, der gaar imod den, vil føles som en Uret, og det er næsten lige saa galt, som hvis den virkelig var Uret. Det er i hvert Fald ønskeligt at faa konstateret, hvorledes det staar til med Retsfølelsen i denne Sag, og interessant vilde det være at faa Kvinde- og Mandstemmer optalt hver for sig, da den sjælelige Kønsforskel — og for Resten maaske ogsaa Aldersforskellen — kan spille en stor Rolle ved saadanne Afgørelser. De, der maatte blive utilfredse med Afstemningens Resultat og mene, at det var Udtryk for en Tilbagegang eller Mangel paa Fremgang i Folkets Mentalitet, maatte da føle sig kaldet til gennem Oplysningsarbejde at virke for en Ændring af Retsbegreberne i den af dem ønskede Retning.

Mit eget Standpunkt har jeg ikke lagt Skjul paa, jeg vil personlig stemme nej ved en saadan Folkeafstemning, og naar jeg giver betinget Tilslutning til dette Forslag, der er udsprunget af et Ønske i modsat Retning, saa er det af de Grunde, jeg har an-

ført, og i Haab om, at Afstemningens Resultat vil bringe de blodtørstige Ønsker om Blodhævnens Legalisering til at forstumme. Men jeg vil henstille, at Tidspunktet for en eventuel Folkeafstemning ansættes saadan, at der bliver rigelig Tid for Vælgerne til at forberede sig paa en saa vigtig Afgørelse, og at de ikke skal foretage den i en øjeblikkelig Panikstemning, opagiteret gennem en veltalende, eller i hvert Fald ordrig Kvindes højt honorerede Foredragsvirksomhed.

Munch-Petersen: Det vigtigste Spørgsmaal, som maa drøftes med Hensyn til det foreliggende Forslag, maa jo være selve Sagens Realitet, hvorvidt man er Tilhænger eller Modstander af Dødsstraf. Det er blevet fremhævet fra flere Taleres Side, baade i Dag og forleden Dag, da Forespørgselen fra det ærede Medlem Hr. Løje var til Behandling, at man i en Række Lande har forladt Dødsstraffen, men at ogsaa en Del Lande for specielle politiske Forseelser har genindført Dødsstraffen i den sidste Periode. Man maa altsaa skelne mellem disse 2 Ting: Dødsstraffen for politiske Forseelser og Dødsstraffen for almindelige Forbrydelser.

Med Hensyn til Dødsstraffen for politiske Forseelser er det en Ting, som i visse Situationer ikke er afhængig af, hvordan Lovparagrafferne er formuleret, idet det viser sig, at under revolutionære Kampe gaar man fra de kæmpende Parters Side frem med den Haarhed, som Situationen kræver. De historiske Erfaringer viser ogsaa, at ethvert bestaaende Samfund med alle Midler søger at værne dette Samfund. Vort Parti er naturligvis Modstander af, naar det bestaaende Samfund ved Terror og Mord søger at opretholde et System, som er til Fordel for en ganske lille Overklasse, som udbytter den store Befolkning. Vi er Modstandere af, at en ganske lille Del af Befolkningen udøver denne Terror mod den store arbejdende Befolkning. Vi er Modstandere af, naar et døende Samfundssystem, Reaktionen og Bagstrævet, forsøger at holde sig ved Magten ved den Slags Midler eller ved andre Foranstaltninger.

Dertil kommer, at Dødsstraffen og Terroren paa disse Omraader er nytteløs i det lange Løb. Et Samfund, som kun varetager en ganske lille Del af Befolkningens Inter-